

مفاهیم و نظریه‌های راهبردی

(ویرایش دوم)

مؤلف:

سرتیپ دکتر حسین ولی‌وند زمانی

دانشیار دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

۱۴۰۳

سرشناسه	: ولی‌وند زمانی، حسین، ۱۳۴۲
عنوان و نام پدیدآور	: مفاهیم و نظریه‌های راهبردی / مولف حسین ولی‌وند زمانی؛ ویراستار حمید همت.
وضعیت ویراست	: ویراست ۲.
مشخصات نشر	: تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۸۳۳۰-۹۴-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: استراتژی نظامی * Military strategy تاکتیک‌های نظامی Tactics برنامه‌ریزی راهبردی -- جنبه‌های نظامی Strategic planning -- Military aspects
شناسه افزوده	: ایران. ارتش. دانشگاه فرماندهی و ستاد. انتشارات دافوس
شناسه افزوده	: Iran. Army. Command & Staff University. Dafoos Publisher
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

عنوان: مفاهیم و نظریه‌های راهبردی (ویرایش دوم)

مؤلف: سرتیپ دکتر حسین ولی‌وند زمانی

ویراستار: دکتر حمید همت

صفحه‌آرایی: سبحان فرشادفر

طراحی جلد: میلاد فرهادی

ناشر: انتشارات دافوس آجا (دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران)

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تعداد صفحه: ۲۸۷ ص

تاریخ نشر: چاپ اول ۱۴۰۱

چاپ اول (ویرایش دوم) ۱۴۰۳

چاپ و صحافی: مدیریت چاپ، انتشارات و فصلنامه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۳.۱۰۰.۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۷۰۴۸۶

مسئولیت صحت مطالب با مؤلف است.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

فهرست مطالب

۱۳	فصل اول کلیات
۱۴	بخش اول: مفهوم‌شناسی و مفاهیم عمومی
۱۴	سرزمین
۱۴	کشور
۱۴	مردم
۱۴	ملت
۱۵	ملیت
۱۵	حاکمیت
۱۶	حکومت
۱۷	دولت - ملت
۱۷	مشروعیت و مقبولیت
۱۸	فضای جغرافیایی
۱۹	مکان جغرافیایی
۲۰	کنفدراسیون (جامعه سیاسی)
۲۰	حقوق بین‌الملل
۲۰	حقوق بشر
۲۱	فرهنگ
۲۲	نژاد
۲۲	قومیت
۲۳	هویت
۲۳	جهانی‌شدن
۲۴	رقابت
۲۴	قطعنامه
۲۴	معاهده
۲۵	امنیت
۲۵	امنیت ملی
۲۵	امنیت نظامی
۲۶	دفاع (پدافند)
۲۶	دفاع همه‌جانبه
۲۷	اطلاعات

۲۳۰	تفاوت راهبرد و تاکتیک (راه‌کنش).....
۲۳۳	بخش چهارم: راهبردهای بازدارندگی.....
۲۳۳	راهبرد بازدارندگی.....
۲۳۴	اصول بازدارندگی.....
۲۳۷	روش‌های بازدارندگی.....
۲۳۷	بازدارندگی همه‌جانبه دفاعی جمهوری اسلامی ایران در مقابل تهدید ناهم‌تراز.....
۲۳۸	انواع راهبردهای بازدارندگی.....
۲۳۸	۱- بازدارندگی هسته‌ای.....
۲۴۲	۲- امنیت دسته‌جمعی و پیمان‌های نظامی.....
۲۴۸	۳- تکیه بر سلاح‌های متعارف.....
۲۵۰	۴- بسیج ملی و اتکا به نیروهای مردمی.....
۲۵۳	۵- بازدارندگی متکی بر «بی‌طرفی».....
۲۵۴	بخش پنجم: راهبردهای اقدام.....
۲۵۴	تعریف راهبرد اقدام.....
۲۵۶	راهبردهای تهاجمی.....
۲۶۸	بخش ششم: راهبردهای دفاعی (پدافندی).....
۲۶۸	دفاع (پدافند) غیرعامل.....
۲۶۹	دفاع عامل.....
۲۷۰	بخش هفتم: راهبردهای مشترک.....
۲۷۰	۱- جنگ هسته‌ای.....
۲۷۲	۲- جنگ غیرمتعارف غیرهسته‌ای.....
۲۷۳	۳- اتحادها و پیمان‌ها.....
۲۷۵	بخش هشتم: راهبرد کامل.....
۲۷۷	واژه‌نامه.....

مقدمه

مفهوم، به معنایی گفته می‌شود که در ظاهر کلام آورده نشده ولی به سبب خصوصیت آن، از کلام درک می‌شود. نظریه، مجموعه منظم اندیشه‌ها، مفاهیم و طرح‌هایی است که برای پیاده کردن یک مفهوم تدوین می‌شود. فرماندهان و مدیران با تکیه بر مفاهیم و نظریه‌ها، یگان و سازمان خود را در مسیری خاص هدایت می‌کنند و با پیاده‌سازی نظریه‌های صحیح، به هدف‌های موردنظر دست یافته و یا با انتخابی غلط، از رسیدن به آن محروم می‌شوند. مقصود از مفاهیم و نظریه‌های راهبردی^۱، مجموعه‌ای از مفاهیم و تئوری‌های پایه‌ای برای تدوین راهبردها و سیاست‌های جامع است که با رویکردی توصیفی، سعی در بسط و توسعه دیدگاه فرماندهان، مدیران، استادان و دانشجویان دارد. از کلیه صاحب‌نظران محترم که در تألیف این کتاب کمک کرده‌اند، ممنون و سپاسگزارم و از همگی آنان خواستارم با ارائه نظرات و پیشنهادهای خوب خود، زمینه پربار شدن آن را فراهم آورند.

سرتیپ دکتر حسین ولی‌وند زمانی

دانشیار دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا